

VEJLEDNINGSBLADE

SUPPLEMENT TIL „VEJLEDNING FOR RINGKØBING BYMIDTE”

INTRODUKTION

Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker at fortsætte den hovedlinje, der hidtil er blevet fulgt for at bevare den smukke bymidte i Ringkøbing, men samtidigt ønskes en opdatering og præcisering af reglerne, der tager udgangspunkt i Bevaringsdeklarationen fra 1972 samt efterfølgende lokalplaner og administreres efter "Vejledning for Ringkøbing Bymidte" fra 1998. Vejledningen er derfor blevet suppleret med et tillæg samt nærværende vejledningsblade, der består af stil- og temablade. Materialet tager udgangspunkt i anbefalinger fra Ringkøbing-Skjern Kommunes Bevaringsråd.

Stilbladene beskriver de arkitektoniske stilarter, der i forskellige perioder har præget byggeriet i byen. Inden tidens smag nåede Vestjylland, var den både afdæmpet og tilpasset de lokale forhold, og selv om byggeriet i Ringkøbings gader har mange fællestræk, og fremstår meget harmonisk, afspejler husene alligevel de fremherskende stilarter inden for arkitekturen. Denne forskellighed er en vigtig del af bygningskulturen, og den er med til at give et spændende og varieret bymiljø, samtidig med at den fortæller om byens udvikling og historie.

Administrationen af bevaringsdeklarationen tager udgangspunkt i den enkelte bygnings arkitektur og stil, og stilbladene beskriver derfor, hvordan de forskellige perioders smag og ideer kan aflæses i bygningsformen, håndværksteknikken, materialerne og alle de andre små detaljer, man skal være opmærksom på, når man arbejder med gamle bygninger.

Temablade behandler emner som altaner, udhuse, garager og andre småbygninger på tværs af de enkelte stilarter.

Bevaringsværdier. Bevaringsdeklarationen og lokalplanerne har til formål at sikre de værdier, der er knyttet til de gamle huse og gademiljøet i Ringkøbing bymidte, og derfor kan det være nyttigt at gøre sig klart, hvad det egentligt er for kvaliteter, der ønskes bevares, og hvad det stiller af krav til vedligeholdelse, renovering og nybygning. Selv om alle er enige om, at de gamle huse er smukke, og at bymiljøet er hyggeligt og rart at færdes i, ser man ikke på husene med de samme øjne. I det følgende beskrives derfor fire begreber, der kan være med til at tydeliggøre de bevaringsværdier, der ønskes sikret med anvisningerne i vejledningen og bevaringsbladene.

BEVARINGSVÆRDIER

Originalitet. Grundlaget for bevaringsarbejdet er de historiske bygninger, der gennem generationer har dannet rammen om bylivet i Ringkøbing og giver bymiljøet en særlig historisk dimension. Bevidstheden om, at man står over for et hus, der også lå her, da tidligere generationer færdedes i gaderne, kan ikke erstattes af en nutidig bygning i gammel stil, men slid, restaurering og ombygninger vil langsomt betyde, at større eller mindre dele af de gamle bygninger forsvinder eller udskiftes, og derfor er det vigtigt at sikre og bevare originaliteten så længe som muligt.

Autencitet. Tiden sætter sine spor på en gammel bygning, og slid, nedbrydning og vedligeholdelse kan direkte aflæses og giver bygningen autencitet eller troværdighed. Det er ikke et mål at få bygningen til at fremstå som ny. Patinerede tegltage og facader fortæller om bygningens alder, slidte trappesten fortæller om mange års brug, og gamle vinduer med mange lag maling vidner om generationers vedligeholdelse. Alt for voldsom istandsættelse og renovering med moderne, industrifremstillede materiale kan derfor få et gammelt hus til at fremstå utroværdigt og uden sjæl.

Fortælle værdi. Gamle huse kan have en stor fortælle værdi i deres arkitektur, bygningsdetaljer eller slid. Husenes arkitektur kan fortælle om forskellige perioders smag og økonomiske eller byggetekniske muligheder, lige som for eksempel stik fra tilmurede porte og vinduer kan fortælle om tidligere tiders skiftende brug af bygningen. Nogle af disse spor kan umiddelbart tydes, mens andre kræver en forklaring. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på disse træk og detaljer, så man ikke ved renovering eller bygningsændringer sletter sporene og dermed gør husene mindre interessante.

Helhedsindtryk. En bygning ændrer sig med tiden. Mange bygninger har skiftet brug eller er blevet ombygget eller udvidet, så de har fremstået forskelligt på forskellige tidspunkter, og det er ikke meningen med bevaringsbestræbelserne at standse denne udvikling. Det er heller ikke meningen at tilbageføre bygningerne til en tidligere periode, med mindre der i tidens løb er udført uheldige ændringer. Men det er vigtigt at respektere bygningens historiske kvaliteter og sikre disse optimalt i en ændret arkitektonisk sammenhæng, der på en harmonisk måde kombinerer nyt og gammelt.

